

PROGRESJONSTRAPPA

	Mark	Muldvarp	Hare	Ekorn	Ugle
Kropp, bevegelse, mat og helse	Gjennom kroppslig mestring ønsker vi å gi barnet en positiv selvopfatning.	Barna skal få mulighet til å skaffe seg gode erfaringer med varierte, allsidige og utfordrende bevegelser.	Barna skal få styrke sin kroppsbeherskelse, rytme og motoriske ferdigheter, koordinasjon og fysiske egenskaper.	Barna skal støttes i å utvikle glede og forståelse for hvordan man bruker og tar vare på naturen gjennom utforskning og kroppslige utfordringer. De skal også få erfaring med å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer.	Barna skal hjelpes til å få en dypere forståelse for at alle er forskjellige, samt vise respekt for egen og andres kropp. Barna skal også få et bevisst forhold til prosessen om matens opprinnelse til produksjon, samt veien fra mat til måltid.

Voksenrollen: Gjennom engasjement og tilstedeværelse skal personalet følge opp barns lekeinitiativ, samt inspirere og legge til rette for trygg og utfordrende kroppslig lek og aktiviteter for alle barn. Det skal også være fokus på å utnytte det fysiske miljøet slik at det stimulerer barna på best mulig måte. Personalet har også ansvar for at måltidene består av sunn og variert mat, og lage gode rutiner for renhold og hygiene. Det skal legges til rette for bevegelseslek, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære samt fysisk og psykisk helse.

PROGRESJONSTRAPPA

	Mark	Muldvarp	Hare	Ekorn	Ugle
Kommunikasjon, språk og tekst.	Barna skal få erfaring med å lytte, observere og gi respons i gjensidig samhandling med andre barn og voksne, både verbalt og non-verbalt	Barna skal få kjennskap til å bruke sitt språk for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer.	Barna skal få erfaring med å bruke sitt språk til å løse konflikter og å skape positive relasjoner i lek og annet samvær. Arbeidet med språk i barnehagen skal også bidra til at barna videreutvikler sin begrepsforsåelse og bruker et variert ordforråd bl.a. gjennom rim, regler, rytmer og sanger	Barna skal få et positivt forhold til tekst og bilde som kilde til estetiske opplevelser og kunnskaper, samtaler, og som inspirasjon til fabulering og nyskaping. Barna skal oppleve glede og spenning ved høytlesning, fortelling, sang og samtale	Barna skal få erfaring med ulike skriftspråksuttrykk som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter.

Voksenrollen: Gjennom engasjement og tilstedeværelse skal personalet være gode rollemodeller. Det skal legges til rette for et språkstimulerende miljø med ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål. Personalet skal også oppmuntre til å lytte, samtale og leke med lyd, rim, rytme, samt fabulere ved hjelp av språk og sang.

PROGRESJONSTRAPPA

	Mark	Muldvarp	Hare	Ekorn	Ugle
Kunst, kultur og kreativitet	Barna skal få bruke hele seg i sin skaperglede.	Vi har fokus på barnas skaperglede, og prosessen rundt det de lager ved å ha tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer.	Barna skal få ta i bruk sin fantasi, kreative tenkning og skaperglede.	Barna skal få oppleve glede ved å utforske, prøve ut og delta i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre.	Barna skal få erfaring med å lytte, iakttta, kommunisere, utrykke seg og tenke allsidig om kultur, kunst og estetikk. De skal få oppleve glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet

Voksenrollen: Personalet skal være lyttende og oppmerksomme i forhold til barnas kunstneriske og kulturelle uttrykk. De skal vise respekt for barnas ytringsformer og fremme lyst til å gå videre i utforskning av de estetiske områdene. Personalet skal gi barna glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet og de skal få møte et kulturelt mangfold. Videre skal det legges til rette for samhörighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk.

PROGRESJONSTRAPPA

	Mark	Muldvarp	Hare	Ekorn	Ugle
Natur, miljø og teknologi	Barna skal få oppleve glede over å være ute i de ulike årstidene.	Barna skal få oppleve naturen og undre seg over naturens mangfoldighet.	Barna skal få oppleve glede ved å ferdes i naturen og få grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen.	Barna skal få erfaringer med, og lære om sammenhenger i naturen og om bærekraftig utvikling.	Barna skal få erfaring med å iaktta, undre seg, eksperimentere, utforske, systematisere, beskrive og samtale om fenomener i den fysiske verdenen. De skal også få lage konstruksjoner av ulike materialer og utforske muligheter som ligger i redskaper og teknologi.

Voksenrollen: Personalet skal legge til rette for aktiviteter og opplevelser i all slags vær året rundt, og undre seg sammen med barna. Det skal legges til rette for mangfoldige naturopplevelser og barna skal få tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere og delta i samtaler om det de har erfart og opplevd. Personalet skal gi barna mulighet til å bruke ulike redskaper, verktøy og maskiner inne og ute, og veilede dem i bruk av tekniske hjelpemidler.

PROGRESJONSTRAPPA

	Mark	muldvarp	hare	ekorn	ugle
Etikk, religion og livssyn.	Barna skal få en opplevelse av å bli sett, hørt og forstått.	Barna skal oppleve og bli bevisst sine egne og andres følelser. De skal få kjennskap til hva som er rett og galt.	Barna skal få utforske og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål.	Barna skal få hjelp til å utvikle toleranse, respekt og interesse for hverandre, uansett bakgrunn. De skal få en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på	Barna skal få ekstra kjennskap til kristne høytider og tradisjoner, samt andre livssyn og religioner som er representert i barnegruppen. Med dette ønsker vi at barna skal utvikle interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Voksenrollen: Personalet skal møte alle barnas tro, spørsmål og undring med alvor og respekt, og vise respekt i møte med familienes etniske, religiøse og kulturelle bakgrunn. Det skal legges til rette for undring og gode samtaler i hverdagen, samt i samlingsstund, snakkekrok og barnesamtaler. Personalet skal bidra til har også ansvar for å være gode rollemodeller i konfliktsituasjoner. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett.

PROGRESJONSTRAPPA

	Mark	Muldvarp	Hare	Ekorn	Ugle
Nærmiljø og samfunn	Barna skal få erfaring med gruppetilhørighet og fellesskap på avdelingen.	Barna skal erfare at alle får utfordringer og like muligheter til deltagelse og medansvar i fellesskapet.	Barna skal utforske ulike landskap, bli kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lære å orientere seg og ferdes trygt i trafikken	Barna skal få hjelp til å utvikle forståelse for ulike tradisjoner, levesett og familier. De skal også oppleve at gutter og jenter får samme muligheter og utfordringer.	Barna skal få begynnede kjennskap til hvordan samfunnet fungerer. De skal også få kjennskap til nasjonale minoriteter og til den samiske kultur.

Voksenrollen: Personalet skal være bevisst vårt samfunnsmandat og legge til rette for at barna skal få innsikt og erfaring i å delta i et demokratisk samfunn. Personalet har plikt til å behandle alle barn med omsorg og respekt. De skal gi barna like muligheter, fremme likestilling og motvirke diskriminering, fordommer, stereotyper og rasisme.

PROGRESJONSTRAPPA

	Mark	Muldvarp	Hare	Ekorn	Ugle
Antall, rom og form.	Barna skal bruke kroppen og sansene for å utvikle romforståelse.	Barna skal få begynnende matematisk forståelse gjennom førstehåndserfaringer. De skal videre oppleve glede over å utforske og leke med matematiske begreper.	Barna skal få leke og eksperimentere med tall, mengde og telling og få erfaring med ulike måter å uttrykke dette på.	Barna skal erfare ulike typer størrelser, former og mål gjennom å leke, sortere, kategorisere og sammenligne.	Barna skal få oppleve og erfare matematiske sammenhenger. De skal få leke og eksperimentere med tall, mengde og telling og få erfaring med ulike måter å uttrykke dette på.

Voksenrollen: Personalet i barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet (hverdagssituasjoner, i lek og i samtaler), i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning. Det er viktig å ta utgangspunkt i barnas interesser og uttrykksformer, og støtte og inspirere barna i deres matematiske og kognitive utvikling.